

ΜΕΛΕΤΗ

προτάσεις για τὸ δημοτικὸ τραγούδι

15. Τὸ δημοτικὸ τραγούδι εἶναι πράξη ζωῆς, ἐρωτικὸ.

α. Τὸ (δημοτικὸ) τραγούδι ὑπάρχει σὰν ἄρση τοῦ διαλόγου ὑποκείμενο - ἀντικείμενο. Ἐννοεῖται λοιπὸν σὰν αὐτὸς ποὺ τὸ τραγουδάει, αὐτὸς ποὺ ἀκούει κι αὐτὸ ποὺ τραγουδιέται. Αὐτὴ ἡ ἀντίληψη εἶναι βοηθητικὴ, ὁδηγητικὴ πρὸς τὴ μελέτη τῶν κοιμιαιῶν ποὺ βλέπουμε στὸ χαρτί, ἡ ἴδια ὅμως ἡ μελέτη μόνον ἐρωτικὰ μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθεῖ. Ὁ ἔρωτας αὐτὸς ἐκφράζεται στὰ οστρακα (- κοιμιάτια) : ὑποκείμενο - θέμα - ἀντικείμενο, προχωράει στὰ οστρακα : ὑποκείμενο - θέμα - ὑποκείμενο, καὶ καταλήγει φυσιολογικὰ στὰ οστρακα : ὑποκείμενο - ὑποκείμενο - ὑποκείμενο. Ἡ μελέτη λοιπὸν τοῦ (δημοτικοῦ) τραγουδιοῦ εἶναι πράξη ζωῆς καὶ στὴν ἀνάγκη μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθεῖ τὸ τραγούδι μας σὰ φάρμακο ζωῆς.

β. Ἡ πράξη τῆς ζωῆς εἶναι ἐρωτικὴ, γιατί εἶναι ποιητικὴ. Ἡ ποίηση δὲν ἐκφράζει ἀλλὰ εἶναι. Καὶ μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ ποίηση μόνον σὰν τραγούδι τῆς ζωῆς, σὰν ἡ ζωὴ τραγουδιζομένη, σὰν ζωὴ βιούμενη ἐρωτικὸ τραγούδι. Τὸ τραγούδι ποιεῖται ἐρωτικὰ τίς στιγμὲς τοῦ ἔρωτα. Στιγμὲς τοῦ ἔρωτα εἶναι πὼς μποροῦν τὰ πράγματα τοῦ κόσμου νὰ εἶναι κοιμιάτια κοιμιαιῶν ποὺ μποροῦν νὰ ἀγγίζονται καὶ νὰ συνυπάρχουν πάντα σὰν κοιμιάτια (οστρακα), γιατί τὸ κάθε κοιμιάτι (οστρακο) εἶναι σὰν κάθε ἄλλο κοιμιάτι, ἐρωτικὸ πρὸς τὸν ἔρωτα ποὺ τὸ πραγματοποιεῖ, δηλαδὴ πρὸς ἑαυτό. Κάθε τι λοιπὸν εἶναι κάθε τί, ἄλλο ἢ τοῦτο, καὶ ὅλες οἱ στιγμὲς τοῦ ἔρωτα εἶναι ὅλες οἱ στιγμὲς του, κάθε στιγμὴ εἶναι κάθε, ἄλλῃ ἢ τούτῃ, στιγμὴ. Καὶ κάθε στιγμὴ εἶναι κάθε πράγμα· δηλαδὴ, ὅπως ξέρομε, τὸ κάθε τί εἶναι οστρακο (καὶ ὄχι βέβαια ἡλεκτρόνιο ἢ τμήμα ἀντιύλης), ὄχι ἐκφραση ἀλλὰ ἔρωτας. Δηλαδὴ, ἡ μελέτη τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ εἶναι ἐρωτικὴ : ἡ βίωση τῆς μελέτης εἶναι ἔρωτας.

γ. Ἄν χωρίσουμε λοιπὸν τὰ δημοτικὰ τραγούδια σὲ κατηγορίες, αὐτὲς πρέπει νὰ κάνουν τὸ μικρότερο κακὸ στὴν ἴδια τὴν ἐπιστήμη ποὺ χρησιμοποιοῦμε, δηλαδὴ νὰ τὴ διαγράφουν σὰ μορφὴ — ποὺ θὰ δικαιώνεται στὸν ἐρωτικὸ χῶρο, ὅπως γίνεται γ.π. μὲ τὰ ὠραῖα γεωμετρικὰ σχήματα πᾶν στὸ χῶμα (ἢ καὶ στὸ χαρτί, ἂντε καὶ στὸ βιβλίο, ἂν αὐτὰ ὑπάρχουν σὲ ἀναφορὰ πρὸς τὸ χῶμα). Ἄρα ἡ κατάταξη τῶν τραγουδιῶν πρέπει νὰ πλάθει μὲ ἀρμονικὴ ἐρωτικὴ μορφὴ. Οἱ ὡς τὰ τώρα χωρισμοὶ εἶναι βέβαια λαογραφικοὶ κι ἀδιάφοροι γιὰ τὴ ζωὴ.

δ. Κοιταγμένα ἔτσι τὰ οστρακα τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ φαίνονται ἀμέσως συγγενικὰ ἄλλων οστρακῶν ἀρμονικὰ πρὸς τὸ ἐρωτικὸ πλᾶσμα ποὺ κάνουν καὶ μποροῦμε νὰ τὰ βλέπουμε ὅλο καὶ πιὸ οστρακικά ἂν τὰ μελετᾶμε μαζὶ μὲ τὰ συγγενικά τους οστρακα, ὅπου ὅλα εἶναι συγγενικά καὶ φαίνεται πὼς τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ καὶ τὸ κάθε τραγούδι καὶ τὸ κάθε πράγμα καὶ τὸ κάθε τι ἦταν ὁδηγητικὰ πρὸς τὸ πράγμα καί, τελικά, πὼς τὸ κάθε τι εἶναι τὸ πράγμα ποὺ εἶναι τὸ κάθε τί. Αὐτὸ γιὰ τὸ δημοτικὸ τραγούδι θὰ πεῖ πὼς κάθε δημοτικὸ τραγούδι εἶναι : κάθε δημοτικὸ τραγούδι (καὶ τὸ πράγμα).

ε. Ἡ γλωσσικὴ ὄντοτητα λοιπὸν τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ τὸ ποιεῖ σὰν οστρακικὸ ποίημα, γιατί ἡ γλώσσα εἶναι ἡ ζωὴ εἰπωμένη, ὅπως ἡ ζωὴ εἶναι ἡ φύση ζωομένη καὶ ἡ φύση εἶναι ὁ ἔρωτας φυσικός : δηλαδὴ τραγουδώντας, ζώντας, φυτεύοντας (τὸ φυτὸ ἢ τὴν ἄσπρη κολόνα ἐαυτοῦ σου) ἐρωτεύεσαι, ἐπαναλαμβάνεις οστρακικά τὴ στιγμὴ τοῦ ἔρωτά σου. Ἄπ' αὐτὸ τὸν ἔρωτα γίνεσαι παιδί καὶ κἄνεις (γινωμένα) παιδιὰ καὶ τραγούδια.

